

სემანტიკური პრესუპოზიციების როლი პოლიტიკურ დისკურსში
(პრეზიდენტ ბარაკ ობამას გამოსვლების ანალიზის მიხედვით)

ნანა ბერიძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე ანგლისტიკის მაგისტრის აკადემიური
ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად*

სამაგისტრო ნაშრომი

მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტი, ანგლისტიკა
ხელმძღვანელი: ელენე ტატიშვილი, ფილოლოგიის დოქტორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2021

განაცხადი

როგორც წარდგენილი ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არარის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ნანა ბერიძე

25.06.2021

სარჩევი

განაცხადი	2
სარჩევი.....	3
აბსტრაქტი	5
Abstract	6
შესავალი.....	7
თავი 1. პრესუპოზიცია, როგორც პრაგმატიკული კატეგორია.....	8
1.1 პრესუპოზიციის ძირითადი დეფინიციები ფილოსოფიასა და ლინგვისტურ პრაგმატიკაში.....	8
1.2 პრესუპოზიცია და სამეტყველო სიტუაციის პრაგმატიკული ასპექტები.....	12
1.2 იმპლიკატურა და პრესუპოზიცია	14
1.5. პრესუპოზიციის სახეები.....	17
თავი 2. დისკურსის კრიტიკული თეორია: ზოგადი მიმოხილვა	20
2.1 დისკურსის კრიტიკული ანალიზი.....	20
2.2 ვან დეიკის სოციოკოგნიტური მიდგომა.....	23
2.3 ინტერსუბიექტურობა და ინტენციონალურობა	24
2.4 კოგნიტური სტრუქტურები.....	24
2.5 პოლიტიკური დისკურსი და პრესუპოზიციები	27
თავი 3. აშშ-ის პრეზიდენტის, ბარაკ ობამას მიმართვებში იდენტიფიცირებული პრეზუპოზიციების ანალიზი	31
3.1 ბარაკ ობამას გამოსვლები	31
3.2 ბარაკ ობამას მიმართვებში გამოყენებული პრესუპოზიციები და მათი როლი ობამას პოლიტიკურ დისკურსში.....	33
3.2.1 ეგზისტენციალური პრესუპოზიციები:.....	33
3.2.2 ფაქტობრივი პრესუპოზიციები	38
3.2.3 ლექსიკური პრესუპოზიციები	40
3.2.4 სტრუქტურული პრესუპოზიციები.....	40
3.2.5 არაფაქტობრივი პრესუპოზიციები	42
3.2.6 კონტრაფაქტუალური პრესუპოზიციები	43

3.2.7 პირის ფორმებისა და ნაცვალსახელების მნიშვნელობა ბარაკ ობამას გამოსვლებში	45
ზოგადი დასკვნები	49
ბიბლიოგრაფია	52

აბსტრაქტი

სამაგისტრო ნაშრომში წარმოდგენილია ამერიკის პრეზიდენტის, ბარაკ ობამას მიმართებებში გამოყენებული სემანტიკური პრესუპოზიციების ანალიზი და განხილულია მათი ფუნქცია ობამას პოლიტიკურ დისკურსში.

კვლევა, ერთი მხრივ, ითვალისწინებს პრესუპოზიციის ცნების შესახებ არსებულ თეორიებს როგორც ენის ფილოსოფიისა და ლოგიკის, ისე ლინგვისტური პრაგრამტიკის მიმართულებით. მეორე მხრივ, კი ვეყრდნობით დისკურსის კრიტიკული ანალიზის ფარგლებში შემუშავებულ თეორიებს ძალაუფლებრივ მიმართებებთან და პოლიტიკოსების მეტყველებასთან დაკავშირებით.

ნაშრომში განხილულია ბარაკ ობამას მიმართებებში იდენტიფიცირებული სემანტიკური პრესუპოზიციები ჯორჯ იულის ექვსწევრა ტიპოლოგიის მიხედვით. ასევე, ყურადღება გამახვილებულია პირის ფორმებსა და ნაცვალსახელებში ასახულ პრესუპოზიციულ მნიშვნელობებზე და გაანალიზებულია მათი დანიშნულება პრეზიდენტის პოლიტიკური მესიჯის ფორმირებაში.

საძიებო სიტყვები: პრესუპოზიციული ტრიგერები, პოლიტიკური დისკურსი, დისკურსის კრიტიკული ანალიზი

The Role of Semantic Presuppositions in Political Discourse: the Analysis of President Barack Obama's Speeches

Abstract

The thesis explores the use of semantic presuppositions in the speeches of President Barack Obama and discusses their role in Obama's political discourse. Obama's three speeches have been analysed: Election Night Victory / Presidential Acceptance Speech 2008, 2016 State of the Union Address, and UN General Assembly 2015 Speech.

The research draws on the concept of presupposition developed in philosophy and logic and further elaborated in pragmatic linguistics. It also considers current discussions on power relations from the perspective of Critical Discourse Analysis (CDA).

Preposition triggers identified in Obama's speeches are analyzed according to George Yule's typology. The paper also discusses presuppositions embedded in the use of personal pronouns and the category of person in general. The linguistic evidence is further analyzed in the light of CDA to account for its role in structuring Obama's political messages.

Keywords: Presupposition triggers, political discourse, Critical discourse Theory